

Posiedzenie Senatu RP IX Kadencji

18 listopada 2016 r.

Walka z terroryzmem

Senator Kazimierz Wiatr:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W zasadzie trudno wobec tych wydarzeń znaleźć odpowiednie słowa. Nie ma wątpliwości, że terroryzm jest jedną z najgorszych plag i przypadłości ludzkości. Można oczywiście próbować, że tak powiem kolokwialnie, silić się na diagnozy i recepty. Ja się tego oczywiście nie podejmuję, aczkolwiek nie mogę powstrzymać się od ogólnej refleksji, że kryzys demograficzny Europy sprzyja tym zjawiskom, że kondycja etyczna narodów europejskich, w dużej mierze odsunięcie dekalogu zasad chrześcijańskich i całego wielkiego dziedzictwa Europy łacińskiej są platformą i pożywką dla tego rodzaju działań, okolicznością sprzyjającą ich podejmowaniu.

Wczytując się w tekst projektu uchwały, przygotowałem pięć poprawek. Słusznie pan senator Paszkowski zauważył, że mamy dwa druki, więc muszę powiedzieć, że przygotowując poprawki, posiłkowałem się drukiem senackim nr 14, a w tym czasie, w ostatniej chwili pojawił się druk nr 14 S, dlatego dwie poprawki są już nieaktualne. W szczególności chodzi mi o zdanie „Nasze serca biją dzisiaj po francusku”. Jak rozumiem, komisja z tym poetyckim pojęciem, które różne myśli może nasuwać, już się uporała.

Jednak pozostałe trzy poprawki są dość zasadnicze. Otóż w projekcie uchwały mamy przez różne przypadki odmieniane wyrazy „Europa”, „europejski”, „Europejczycy”, tak jakby to był problem tylko europejski. Problem terroryzmu, problem, który pokazały te wydarzenia, ma jednak charakter globalny. Nie ma co do tego wątpliwości. I tego dotyczą moje trzy, uważam, istotne poprawki.

Patrzę teraz na żółty druk, na trzeci akapit. Powiedziałbym, że jest tu nawet pewna niespójność. Otóż zdanie brzmi tak: uważamy, że tylko wspólny głos państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Wolnego Świata pozwoli na poprawę bezpieczeństwa Europejczyków. Dlaczego cały Wolny Świat ma się zajmować tylko Europejczykami? Tu słowo „Europejczyków” zdecydowanie trzeba zastąpić słowami „Europy i świata”. Czyli powinno być: uważamy, że tylko wspólny głos państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Wolnego Świata pozwoli na poprawę bezpieczeństwa Europy i świata.

Druga poprawka ma podobny charakter, a dotyczy ona kolejnego zdania, kolejnego akapitu: „Senat Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla przede wszystkim, że nie wolno nam dać się zastraszyć i zrezygnować z naszych europejskich wartości”. Tutaj pojawia się od razu dyskusja o tym, co to są europejskie wartości, dlatego myślę, że najprościej byłoby napisać „z naszych wartości”. Może ktoś potrafi znaleźć lepsze słowo. Bo to użyte słowo na pewno nie jest tutaj dobre.

W odniesieniu do kolejnego zdania uwaga o podobnym charakterze. Brzmi ono: „Nie wolno nam pozwolić osiągnąć celu terrorystom, którzy w Paryżu dokonali zamachu nie tylko na życie ludzi, ale także na nasze wspólne europejskie dziedzictwo”. Proponuję je skrócić i napisać „nasze wspólne dziedzictwo”. To na pewno ten tekst poprawi, będzie miał on o wiele bardziej globalny charakter i głębszy wymiar.

Poprawka piąta dotyczyła druku nr 14, ostatniego akapitu, którego już nie ma, a właściwie przedostatniego, bo ostatni mówi o „Monitorze Polskim”. Otóż tutaj po przecinku było takie zdanie: „a także skuteczniejszą koordynację tych działań na poziomie Unii Europejskiej”. Można było dodać zapis o NATO, ale ponieważ nie ma tego akapitu, to tej poprawki nie zgłaszam. A te trzy poprawki przekazuję na ręce pana marszałka.

Wracając niejako do istoty i głównego wątku, chciałbym powiedzieć, że nie ma wątpliwości, że poprawa bezpieczeństwa wymaga głębszej refleksji i mądrych działań. My niestety jesteśmy przyzwyczajani do tego, że walczymy ze skutkami, tymczasem głębsza refleksja, głęboka profilaktyka, namysł nad tym, w jakim kierunku zmierza cywilizacja przez nas kreowana, to zadanie nas wszystkich. Nie ma prostych diagnoz, prostych powodów, jednej przyczyny, nie ma prostych recept. Jest na pewno wielkie współczucie dla ofiar, dla rodzin ofiar, dla całego narodu francuskiego i dla tych wszystkich narodów i państw, których przedstawiciele tam zginęli. Dziękuję bardzo.

Senator Kazimierz Wiatr:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Pan senator Klich użył takiego ładnego sformułowania: terroryści są szybsi niż prędkość światła. Ja reprezentuję nauki ścisłe i trochę mnie taka nowa zasada fizyki... Rozumiem, że to *licentia poetica*, więc nie będę...

Kolejna sprawa, o której pan senator Klich powiedział, jest ważniejsza. Otóż pan senator Klich mówił o wartościach europejskich. Ja nie chciałbym w to zagadnienie głębiej wchodzić, więc zatrzymam się na... Charakter globalny tego wydarzenia jest niewątpliwy, a wpisywanie tu wartości europejskich koncentruje nas na zupełnie regionalnym charakterze tego zjawiska. Mało tego, jeżeli chcemy skutecznie walczyć z terroryzmem, to musimy działać globalnie. A zatem wszelkie próby ograniczania tego do terytorium Europy są całkowicie złe.

Pan senator Klich wymienił enumeratywnie kryteria kopenhaskie: prawa człowieka, prawa mniejszości, zasady państwa prawa. Ja dziękuję za to enumeratywne wymienienie, ponieważ... To mnie tylko utwierdziło w przekonaniu, że użycie tego sformułowania nie jest najlepsze. Znam dużo bardziej inspirujący katalog wartości i wołałbym do niego się odwoływać. Wspomniałem o tym poprzednio. Dla ilustracji wspomnę tutaj o najważniejszych punktach wystąpienia Pawła Włodkowica na soborze w Konstancji, kilkunastu тезach dotyczących prawa międzynarodowego, ładu międzynarodowego. To

było sześćset lat temu. Myślę, że lepiej się odwoływać do tamtego katalogu wartości niż do kryteriów kopenhaskich.

Procedura pracy nad tym projektowanym tekstem jest dość złożona i zawiła. Pewne akapity pojawiają się, a potem znikają, po czym pojawiają się ponownie. Chciałbym złożyć poprawki, które składałem poprzednio, uzupełnione o tę wykreśloną poprawkę piątą, która, jeśli ten tekst został uzupełniony, miałaby znaczenie. Ponownie te poprawki składam. Dziękuję bardzo za uwagę.